

Nevşehir, Niğde İl Soruları

1. Coğrafi keşiflerden sonra İpek ve Baharat Yolu'nun önemini kaybetmesiyle Osmanlı Devleti'nin vergi gelirleri azaldı. Gümrük gelirlerini arttırmak için kapitülasyonlar uygulandı ama bu uygulama yarardan çok zarar getirdi. Sanayisi gelişmiş ülkeler, kapitülasyonlar sayesinde, ürünlerini Osmanlı topraklarına daha kolay ihraç ettiler ve Osmanlı piyasası Avrupa mallarıyla doldu. Ucuz olan Avrupa üretimi mallarla rekabet edemeyen Osmanlı ekonomisi, iyice çöküntüye uğradı. Devletin mali durumunu düzeltmek için koyulan yeni vergiler ise, halk ile devletin karşı karşıya gelmesine neden olmuştu.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. Coğrafi keşifler Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilemiştir.
- II. Kapitülasyonlar gümrük gelirlerini arttırmıştır.
- III. Halk vergilere tepki göstermiştir.
- IV. Osmanlı Devleti Avrupa devletlerinin açık pazarı haline gelmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) I, III ve IV. D) II, III ve IV.

2. Orta Çağ Avrupa'sında kilisenin söylemlerinin sorgulanmadan kabul edildiği dogmatik düşünce sisteminin varlığı yaklaşık bin yıl sürmüş, bu süreçte Avrupa'da özgür düşünce ve bilim gelişmemiştir. XV. yy 'da Hint deniz yolunun ve Amerika kıtasının keşfiyle yeni ekonomik kaynaklara ulaşan Avrupalılar, bu kaynakları kendi ülkelerine aktararak, ekonomik olarak kalkındılar. Elde edilen birikim ile birlikte sanat, edebiyat ve bilim gelişti. Rönesans denilen aklın ve bilimin ön plana çıktığı bir dönem yaşandı ve kiliseye ait bilgiler sorgulanmaya başlandı. Kilisenin toplum üzerindeki etkisinin azalması Reform hareketlerinin önünü açtı, kilisenin devlet yönetimine ve eğitime etki etmesinin önüne geçildi. Katolik kilisesinin zincirinden kurtulan Avrupa'da bilimin rehberlik ettiği Aydınlanma Çağı yaşandı. Bilimin teknolojiye aktarılmasıyla Sanayi İnkılabı başladı, insan gücünün yerini makineler aldı. Üretim arttı. Üretimin artmasına paralel olarak, hammadde ve pazar elde etme rekabeti ortaya çıktı. Bu durum I. Dünya Savaşı'nın başlamasında önemli bir rol oynadı.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Avrupalılar uzun bir dönem Katolik Kilisesi'nin baskısıyla yaşamıştır.
- B) Reform hareketleri sadece dini sonuçlar ortaya çıkarmıştır.
- C) Coğrafi keşifler Avrupa'nın zenginleşmesini sağlamıştır.
- D) Sanayi İnkılabı'nın ortaya çıkardığı sonuçlar, I. Dünya Savaşı'na ortam hazırlamıştır.

3.

Osmanlı Devleti'ni eski görkemli günlerine geri döndürmek amacıyla çeşitli fikirler ortaya atılmıştır.

Osmanlıcılık:

Dil, din ve etnik farklılıkları gözetmeksizin devletin sınırları içerisinde yaşayan bütün toplumları bir arada tutarak bir Osmanlı milleti yaratma amacını taşır.

İslamcılık:

Hangi milletten olursa olsun bütün Müslümanları halifenin etrafında toplamayı amaçlar.

Batıcılık:

Batı'nın siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel görüşlerine uygun bir devlet anlayışını savunur.

Türkçülük:

Osmanlı Devleti içinde yaşayan Türkleri milli bir duygu ile bilinçlendirmeyi amaçlar.

Yukarıdaki bilgilere göre, verilen fikir akımlarının ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devleti Avrupa'yla uyumlu hale getirmek
- B) Müslümanları halifenin etrafında toplamak
- C) Osmanlı Devleti'nin kötü gidişine son vermek
- D) Yeni bir Türk devleti kurmak

4.

Selanik, önemli bir liman kentiydi. Ayrıca İstanbul, Belgrad, Manastır gibi şehirler ile demir yolu ulaşım imkânı vardı. Ticaret gelişmişti. Avrupa'da basılan yayınlara da ulaşılabilirdi. Bu nedenle Avrupa'da ortaya çıkan fikirler, Selanik'te de etkili oluyordu. Türkler, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler ve Arnavutların beraber yaşadığı Selanik'te milliyetçilik fikrinin yayılması, çatışma ortamının doğmasına neden oldu.

Paragrafta, Selanik şehrinin hangi alandaki özelliğinden bahsedilmemiştir?

- A) Toplumsal
- B) Askeri
- C) Ekonomik
- D) Ulaşım

5. Mustafa Kemal , Avrupalı bazı yazarları da okumuş, onların düşüncelerinden etkilenmiştir. Bu yazarlardan biri olan Jean Jacques Rousseau; Toplum Sözleşmesi eserinde şu cümlelere yer vermiştir:

-“İnsan hür doğar, ancak her yerde zincire vurulmuştur.”

-“Bazıları kendisini başkasının efendisi sanır, ama böyle sanmaları onlardan daha da köle olmalarına engel değildir.”

-“Bir yönetim nasıl oluşmuş olursa olsun, eğer onun altında yasaya boyun eğmeyen tek bir insan bulunacak olursa, tüm başkaları zorunlu olarak onun buyruğu altına düşerler.”

Buna göre aşağıdaki kavramlar yukarıdaki cümleler ile eşleştirildiğinde, hangi seçenek dışarıda kalır?

- A) Eşitlik
- B) Kanun üstünlüğü
- C) Özgürlük
- D) Çoğulculuk

6. Salih Bozok anlatıyor:

“İngilizler Çanakkale’de Anafartalar Grubu’nu mağlup edip de cepheyi sökemedince, yeni bir harekete giriştiler ve bu cepheyi sağdan çevirmek istediler. Düşmanın planını bozmak için Kireç Tepe’yi tutmak lazımdı. Hâlbuki oraya giden tek bir dar yol savaş gemileri tarafından makaslama ateş altına tutuluyordu. Her an güller korkunç patlayışlarla ortalığı alt üst ediyor, ölüm saçıyordu. Bir insanın değil, bir kurdun bile geçmesine imkân görülüyordu. Kireç Tepe’yi tutmak emrini alan Türk subay ve askeri tereddüt içindeydiler; fırsat gözetiyorlardı. Fakat düşmanın ateşi bir an bile kesilmiyordu. Mustafa Kemal bu hali görünce siperlere koştu, askerin arasına karıştı ve sordu: “Niçin geçmiyorsunuz? ” İçlerinden biri cevap verdi: “Düşman ölüm saçıyor, geçilmez !” Mustafa Kemal zerre kadar korku ve tereddüt göstermeden: “Oradan böyle geçilir!” dedi ve ileri fırladı. Mehmetçik artık durur mu? O da kumandanının arkasından ileri atıldı. Toz, duman, alev ve ölüm kasırgasını yaran askerler karşıya vardılar, tepeyi tuttular.”

Verilen metinde Mustafa Kemal’in kişilik özelliklerinden hangisine değilmemiştir?

- A) Çok yönlülük
- B) Zorluklar karşısında yılmama
- C) Cesaretli olma
- D) Vatanseverlik

7.

Verilen görselden hareketle;

- I. Dini
- II. Siyasi
- III. Ekonomik
- IV. Kültürel

unsurlarından hangilerinin I. Dünya Savaşı'na neden olduğu söylenebilir?

- A) I ve II. B) II ve III. C) I, III ve IV. D) II, III ve IV.

8.

Osmanlı Devleti topraklarının paylaşım planlarının yapıldığı Paris Barış Konferansı'nda, İngiltere Batı Anadolu'da güçlü bir İtalya'nın varlığını kendi çıkarlarına uygun bulmamış bu nedenle Batı Anadolu'yu çok daha güçsüz, tehdit unsuru oluşturmayacak, Yunanistan'a vermeyi teklif etmiştir. Sonuçta İngiltere Fransa ve ABD nin ortak kararıyla Doğu Trakya ve Batı Anadolu'nun bir kısmı Yunanistan'a bırakılmıştır.

Buna göre metinde yaşanan gelişmeler aşağıdaki durumlardan hangisine neden olmuştur?

- A) Osmanlı Devleti'nin hukuki varlığının sona ermesine
 B) İzmir'in İtalyanlar tarafından işgaline ve İtilaf bloğunun dağılmasına
 C) Osmanlı Devleti'nin topraklarının İtilaflar devletleri arasında paylaşılmasına
 D) İzmir'in Yunanlar tarafından işgal edilmesi ve İtilaflar arasında ayrılık çıkmasına

9. Kuvay-ı Milliye birlikleri Anadolu'nun işgal edilmesi ve Osmanlı Hükümeti'nin işgaller karşısında sessiz kalması üzerine Türk halkındaki vatanseverlik duygusuyla düşman işgaline karşı kurulmuş düzensiz askeri birliklerdir.
Buna göre Kuvay-ı Milliye birliklerinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi "Milli Birlik ve Beraberlik" açısından olumsuz nitelik taşır?
 A) Türk köy ve kasabalarını Ermeni ve Rum çetelerinden korumaya çalışmaları
 B) Kurtuluş Savaşı'nın örgütlenmesi için TBMM ve orduya zaman kazandırmaları
 C) Bulundukları bölgenin savunulması ve kurtarılmasına yönelik faaliyet göstermeleri
 D) İtilaf Devletleri ve işgalci güçlere karşı tepki olarak ortaya çıkarak hareket etmeleri
10. "Yabancı bir devletin koruyuculuğunu ve kollayıcılığını istemek, insanlık niteliklerinden yoksunluğu, güçsüzlüğü ve beceriksizliği açığa vurmaktan başka bir şey değildir. Gerçekten bu aşağılık duruma düşmemiş olanların isteyerek başlarına yabancı bir efendi getirmeleri düşünülemez. Oysa Türk'ün onuru, kendine güveni ve yetenekleri çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir ulus, tutsak olmaksızın, yok olsun daha iyidir."(Nutuk)
Buna göre; Nutuk'un yukarıdaki bölümü dikkate alındığında, Mustafa Kemal'in hangi kavramı savunduğu söylenebilir?
 A) Vatanın bütünlüğü
 B) Tam bağımsızlık
 C) Milli Egemenlik
 D) Mandacılık
11. Misak-ı Milli Kararları'nı kabul eden Osmanlı Mebusan Meclisi İtilaf Devletleri'nin ikazına rağmen Misak-ı Milli kararlarından vazgeçmedi. Bunun üzerine İtilaf Devletleri Meclis dağıtmak için İstanbul'u işgal etti. İtilaf Devletleri işgalden hemen sonra bir bildiri yayınladılar.
Bu bildiride;
 -İşgalin geçici olduğu,
 -Niyetlerinin Osmanlı Devleti'ni yıkmak olmadığı,
 -Herkesin saltanat makamının sözünü dinlemesi gerektiği, belirtildi.
Yukarıda verilen bildiri maddelerinden hareketle İtilaf Devletleri ;
 I. İşgal karşısında doğabilecek tepkileri önleme
 II. Milli Mücadele hareketini zayıflatma
 III. Misak-ı Milli kararlarını gerçekleştirme
düşüncelerinden hangisini amaçlamıştır?
 A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

12. 'Misak-ı Milli, Mebusan Meclisi'nin, 17 Şubat 1920 günü oylayarak kabul ettiği, temeli Erzurum ve Sivas Kongrelerince benimsenen ilkelere dayalı Türk ulusunun birliği ile yurdunun bütünlüğünü ve bağımsızlığını amaçlayan kararlardır.

Misak-ı Milli kararlarından bazıları şunlardır;

- Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı sırada işgal edilmemiş olan bölgelerin tümü, ayrılmaz bir bütündür.
- Milli ve ekonomik gelişmemizi engelleyen, her türlü siyasi, adli ve mali kısıtlamalar kaldırılmalıdır.
- Azınlık hakları, yabancı devletlerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartı ile tanınacak ve sağlanacaktır.
- İşgal altındaki Arap halkları, özgürce verecekleri oylarla, kendi geleceklerine kendileri karar vermelidir.
- Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe verecekleri oylarla belirlenmelidir.

Misak-ı Milli'nin bu kararları dikkate alındığında aşağıdaki çıkarımlardan hangisinde bulunulamaz?

- A) Yönetim biçiminin değişeceği bildirilmiştir.
- B) Kapitülasyonlara karşı çıkılmıştır.
- C) Türk yurdunun sınırlarının nasıl olacağı ortaya konulmuştur.
- D) Uluslararası denklik ilkesi dile getirilmiştir.

13. Ülkenin çeşitli yerlerinde meclise karşı ayaklanmalar çıktı. Meclis ayaklanmaları bastırmak için tedbirler aldı.

Bu tedbirlerden bazıları şunlardır;

- Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarıldı, isyancılar vatan haini kabul edildi.
- Üyeleri milletvekilleri olan, İstiklâl Mahkemeleri kurularak, ayaklananlar bu mahkemede yargılandı. Yargılamalar sonunda idamla cezalandırılanlar da oldu.
- Başta Ankara Müftüsü Rıfat Efendi olmak üzere birçok müftü tarafından milli mücadeleyi destekleyen fetvalar yayınlandı.
- Milli mücadele aleyhinde propagandaları önlemek için, Anadolu Ajansı çalışmalar yürüttü.
- Kuvâ-yı Milliye birlikleri isyanların bastırılmasında önemli rol oynadı.

Buna göre,

- I- İsyanlara karşı tedbirler alınmıştır.
- II- Meclis, güçler birliği ilkesiyle hareket etmiştir.
- III- Ayaklanmalar düzenli ordu tarafından bastırılmıştır.
- IV- Halkı bilgilendirmek için basın kuruluşlarından faydalanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) I, II ve IV.
- D) II, III ve IV.

14. İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri arasında imzalanan Sevr Antlaşması ile Türk vatani İstanbul ve Anadolu'nun küçük bir kısmı ile sınırlandırıldı. Kapitülasyonlar genişletildi. Boğazların yönetimi İtilaf Devletleri'ne bırakıldı. Osmanlı maliyesinin kontrolü İtilaf Devletleri'ne verildi. Ordu kapasitesi 50.700 olarak sınırlandırıldı. Sevr Antlaşması'nın Osmanlı yönetimince imzalanması Türk milletinin moralini bozmadı, aksine milletin bağımsızlık azmini artırdı. Türk milletinin bu kirli projeye geçit vermesi asla düşünülemezdi. Sevr sonrası halkın direnme gücü arttı. Millî Mücadele'ye katılım arttı.

Buna göre Sevr Antlaşması'nın Türk halkı üzerinde hangi alanda olumlu bir etkisi olduğu söylenebilir?

- A) Askeri
B) Psikolojik
C) Ekonomik
D) Siyasi

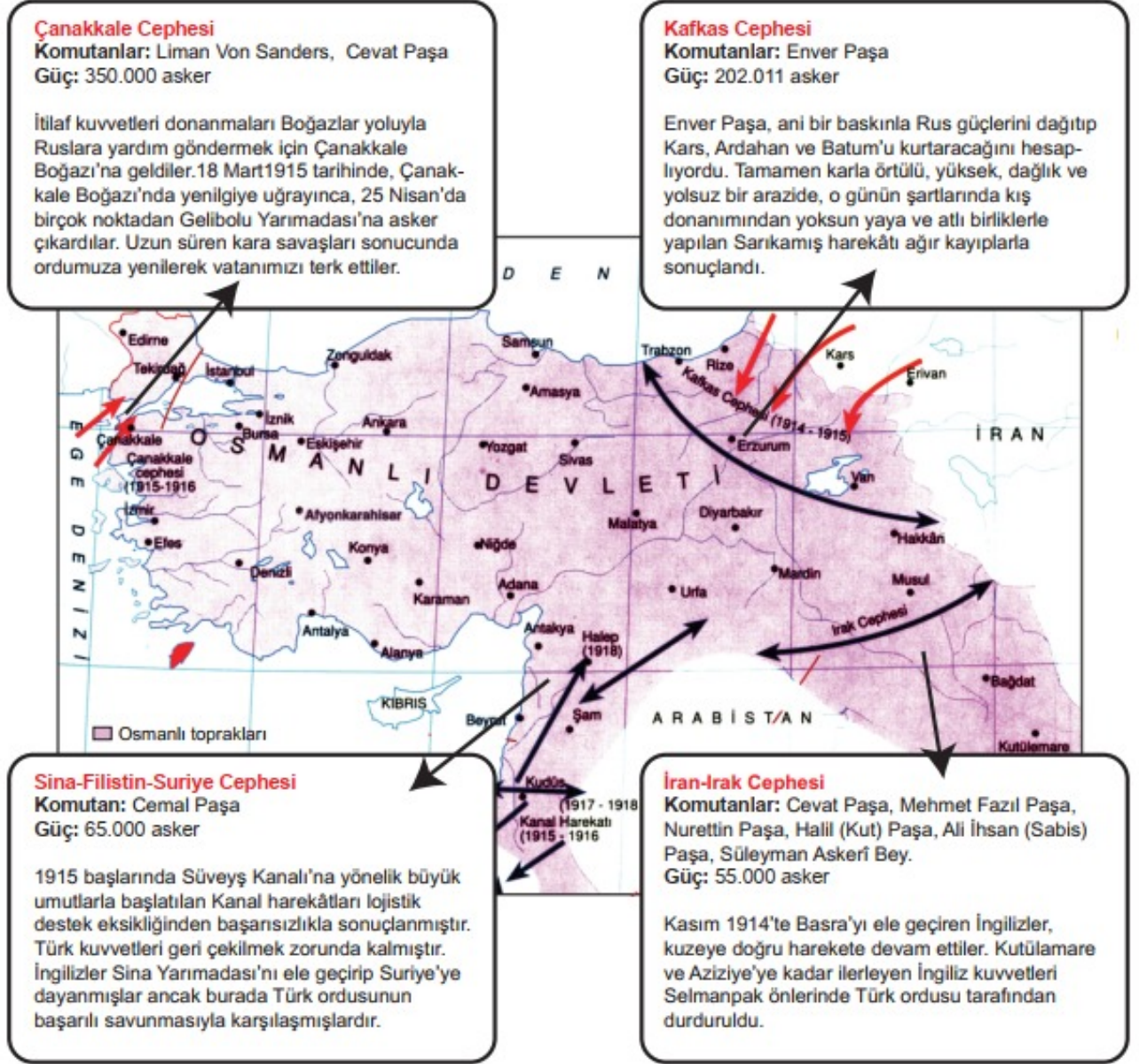
15. Aşağıda Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı Devleti'nde işgal edilen yerleri gösteren harita verilmiştir.

Verilen bilgi ve görselden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İşgaller Anadolu'nun Güney ve Batı'sında yoğunluk göstermiştir.
B) Ermeniler İtilaf Devletleri'yle işbirliği içerisine girmiştir.
C) İngilizler zengin yeraltı kaynağı olan bölgeleri işgal etmiştir.
D) En büyük silahlı mücadele Fransızlar ve İtalyanlarla yapılmıştır.

16. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği bazı cepheler ve Osmanlı toprakları hakkında bilgiler verilmiştir.

Bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) En az can kaybı Irak cephesinde yaşanmıştır.
- B) Çanakkale'de İngilizlerin yanı sıra Ruslarla da savaşılmıştır.
- C) Osmanlı Devleti tüm cephelerde savunma savaşları yapmıştır.
- D) Verilen cepheler Osmanlı toprakları içerisindedir.

17. İtilaf Devletleri, Birinci Dünya Savaşı'nı kazandıklarında uzun zamandır planladıkları Osmanlı Devleti'ni paylaşma istekleri gerçekleşecekti. İtilaf Devletleri işgal planları yaparken bir taraftan da Osmanlı Devleti'nde yaşayan çeşitli din ve ırktan vatandaşları isyana teşvik ettiler. Bunların arasında ilk sırayı da Ermeniler aldı. Oysa Ermeniler, yüzyıllardır (1876'ya kadar) Osmanlı Devleti'ne bağlılığını en uzun süre koruyan gayrimüslim topluluktur. 19. yüzyıl sonlarında Anadolu'da yaşayan Osmanlı vatandaşı olan Ermeniler, ayrı bir devlet vaadi ile özellikle Rusya ve İngiltere tarafından kışkırtılmışlardır. Silahlı örgütlere katılan bazı Ermeniler 1890'lı yıllarda isyanlar çıkarmışlar, Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte Kafkas Cephesi'nde Türk ordusuna karşı Rusya'nın yanında yer almışlar ve bölge halkına zarar vermişlerdir. Osmanlı Devleti, 15 Nisan 1915 tarihinde Van'da ve ilerleyen günlerde çeşitli şehirlerde çıkan isyanlar üzerine, 27 Mayıs 1915 tarihinde Sevk ve İskân Kanunu çıkarmak zorunda kalmıştır. Bu kanunla bölge halkının güvenliği için bazı Ermeniler, ülkenin güvenli bölgeleri olan, Suriye ve Irak'ın kuzey vilayetlerine göç ettirilmişlerdir.

Paragraftaki bilgide, Sevk ve İskân Kanununun çıkartılmasıyla ilgili hangi sorunun cevabı yoktur?

- A) Kanun ne zaman yürürlükten kaldırılmıştır?
- B) Ermenileri isyana teşvik eden devletler hangileridir?
- C) Ermeni isyanları hangi yüzyılda çıkmaya başlamıştır?
- D) Ermeni isyanlarının temel amacı nedir?

18. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında hiç vakit kaybetmeden İzmir ve çevresini işgal etmeye başlayan Yunanlılar;

- Bölgeye Rum göçmenleri yönlendirme,
- İzmir'de devlet binalarına el koyma,
- Yerli Rumları kısıktarak çete hareketlerine destek verme,
- İşgallerini doğu yönünde genişletme

faaliyetlerine girişmişlerdir.

Yunanlıların işgal sonrası bu girişimleri dikkate alındığında;

- I. Bölgenin etnik yapısını kendi lehine değiştirmek
- II. Devlet yönetiminde söz sahibi olmak
- III. Etki alanlarını sınırlandırmak
- IV. Bölgede kalıcı egemenlik kurmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmışlardır?

- A) I ve II. B) II ve IV.
C) III ve IV. D) I ve IV.

19. TBMM'ye karşı çıkartılan isyanlara karşı 29 Nisan 1920 tarihinde Hiyanet-i Vataniye Kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu kanunun bazı maddeleri şunlardır;

Madde1: Ülkeyi yabancı devlet güçlerinden kurtarmak ve saldırıları önlemek amacıyla kurulan Büyük Millet Meclisine kaşlı düşünce veya uygulamalarıyla veya yazdıkları yazılarla muhalefet ve bozgunculuk edenler vatan haini sayılırlar.

Madde 2: Bilfiil vatan hainliği yapanlar idam edilir.

Madde 4: Olağanüstü ve aceleyi gerektiren durumlarda zanlının yakalandığı yerdeki ceza mahkemesi de yargılama yapmaya ve karar vermeye yetkilidir.

Madde10: İsyanlara katılmayanlar hakkında kasten suçlamalarda bulunanlar, iddia ettikleri suçun cezası ile cezalandırılır.

Bu maddeler dikkate alındığında Hiyanet-i Vataniye Kanunu'yla ilgili;

- I. Hızlı kararlar alınması amaçlanmıştır.
- II. İsyancılar mahkemede yargılanmadan cezalandırılmamışlardır.
- III. Asılsız suçlamalar önlenmeye çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

20. Batı cephesinde Kütahya-Eskişehir Savaşları devam ederken, Mustafa Kemal Paşa Ankara'da düzenlenen Maarif Kongresi'nde aşağıdaki konuşmayı yapmıştır;

"Saygıdeğer Hanımlar, Efendiler,

Bugün Ankara, Öğretmenler Kongresi'nin burada toplanmasıyla övünmektedir. Gelecek için hazırlanan vatan çocuklarına, hiçbir zorluk karşısında baş eğmeyerek sabırla çalışmalarını ve ana babalarına da yavrularının eğitimlerini tamamlamak için her fedakârlığa katlanmaktan çekinmemelerini öneririm. Silahıyla olduğu gibi beyniyle de mücadele etmek zorunda olan milletimizin, birincisinde gösterdiği gücü ikincisinde de göstereceğine asla şüphem yoktur. Çocuklarımız ve gençlerimiz yetiştirilirken yabancı unsurlarla mücadele gereği ve millî düşünceleri boğmaya çalışan her karşı fikre şiddetle karşı koyma gereği onlara öğretilmelidir. Bağımsız ve mutlu kalmak isteyen her millet için bu özellikler şiddetle gerekmektedir. ... İşte biz, bu kongrede, çizilmiş eski yollardan yürümeyi konuşmak değil belki söylediğim şartları taşıyan yeni bir sanat ve beceri yolu bulup millete göstermek zorundayız. Maarif Vekaletinin öğretmen ve uzmanlardan oluşan bir ilim ve kültür kongresini Ankara'da toplamayı düşünmüş olması ve bugünkü zor şartlara rağmen bu girişimindeki başarısını büyük bir beğeni ile anarım."

Mustafa Kemal Paşa'nın bu konuşmasına göre, aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Fikirlerin kaynağı ulusal olmalıdır.
- B) Eğitim ve sanat çağdaştırılmalıdır.
- C) Toplumun refahı bağımsızlıkla mümkündür.
- D) Eğitim savaştan daha önemlidir.

21. Türk ordusunun zaferiyle sonuçlanan Sakarya Meydan Savaşı sonrası önemli güç kaybına uğrayan Yunan ordusu, demir yolunu ve köyleri tahrip ederek Afyonkarahisar-Kütahya-Eskişehir hattına geri çekildi. İki yılı aşkın Batı Anadolu'da bulunan Yunanlılar burada bir savunma hattı oluşturdular. Türk ordusu büyük bir gizlilik içerisinde kararlı bir karşı hücum hazırlığına başladı. Fakat Yunanlılar üzerine hemen taarruz edilmemesi TBMM'de eleştiri konusu olmuştu. Bu dönemde Mustafa Kemal Paşa'nın başkomutanlık yetki süresi dolduğundan 20 Temmuz 1922'de tekrar süresiz olarak uzatıldı. Sakarya Zaferi'nden yaklaşık bir yıl sonra 26 Ağustos 1922'de Afyon Kocatepe'den sabahın ilk ışıklarıyla birlikte Türk topçu ateşiyle Büyük Taarruz başladı.

Bu bilgiler doğrultusunda bahsedilen süreçle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) İşgalcilerle diplomasi zemini oluşturulmak istenmiştir.
- B) Mustafa Kemal Paşa mecliste güven tazelemiştir.
- C) Düşmana karşı plansız bir saldırıdan çekinilmiştir.
- D) Başkomutanlık yetkisi milli iradeye dayandırılmıştır.
22. I. Vatanın bütünlüğü, ulusun bağımsızlığının elde edilmesi ve saltanat ve halifeliğin de korunması için milli kuvvetleri etkin, ulusal iradeyi egemen kılmak esastır.
- II. Doğu Anadolu'daki milli cemiyetlerin tümü, "Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirilecektir.
- III. İstanbul Hükümeti görevini yerine getiremezse, "geçici bir hükümet" kurulacaktır. Bu hükümet Milli Kongre cemiyeti tarafından seçilecektir.
- IV. Azınlıklara siyasi ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilaemez.

Erzurum Kongresi'nin yukarıdaki kararlarından hangilerinde, gerektiğinde siyasi yetki ve sorumluluğun ele alınacağı ifade edilmiştir?

- A) II ve IV. B) I ve III.
- C) I ve IV. D) I ve II.

23. Mustafa Kemal Paşa Nutuk'ta Tekalif-i Milliye emirlerini şöyle açıklamıştır;

"‘1 sayılı’ emrimle her ilçede bir Tekâlîf-i Milliye Komisyonu kurdurdum.

‘2 sayılı’ emrime göre, yurtta her ev birer kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık hazırlayıp Tekâlîf-i Milliye Komisyonuna teslim edecekti.

‘3 sayılı’ emrimle, tüccarın ve halkın elinde bulunan çamaşırlık bez, pamuk, yün, kumaş vs. stoklarından yüzde kırkına, bedeli sonradan ödenmek üzere el koydum.

‘4 sayılı’ emrimle, eldeki buğday, saman, un, arpa, fasulye vs. stoklarından yine yüzde kırkına, bedeli sonradan ödenmek üzere el koydum.

‘5 sayılı’ emrimle, halkın elindeki taşıt araçlarıyla, yüz kilometrelik bir uzaklığa kadar, ayda bir defa olmak üzere, parasız askerî ulaşım yapılmasını mecbur tuttum.

‘6 sayılı’ emrimle, ordunun giyimine ve beslenmesine yarayan bütün sahipsiz mallara el koydum.

‘7 sayılı’ emrimle, halkın elinde bulunan savaşta işe yarar bütün silah ve cephanenin üç gün içinde teslimini istedim.

‘8 sayılı’ emrimle, benzin, yağ, vazelin, telefon makinesi vs. stoklarının yüzde kırkına el koydum.

‘9 sayılı’ emrimle, demirci, marangoz, dökümcü vs. ustaların adlarıyla birlikte sayılarını ve durumlarını tespit ettirdim.

‘10 sayılı’ emirle, halkın elinde bulunan dört tekerlekli yaylı araba ve kağıt arabalarının hayvanlarıyla birlikte yüzde yirmisine el koydurdum.

Efendiler, emirlerimin ve tebliğlerimin yerine getirilmesi için kurduğum İstiklâl Mahkemelerini Kastamonu, Samsun, Konya, Eskişehir bölgelerine gönderdim. Ankara’da da bir mahkeme bulundurdum."

Buna göre Tekalif-i Milliye hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Nitelikli insan gücüne ihtiyaç duyulmuştur.
- B) Gıda, giyim ve tıbbi malzeme eksiklikleri söylenmiştir.
- C) Cephe mücadele edecek asker yetersizliği vurgulanmıştır.
- D) Ulaşım araçlarına ve bunları kullananlara olan gereksinim belirtilmiştir.

24. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemeye yönelik fikir akımlarının açıklamaları aşağıda verilmiştir.

OSMANLILIK

Osmanlı topraklarında yaşayan tüm insanları dil, din, ırk bakımından hiçbir fark gözetilmeksizin aynı haklara sahip kaynaşmış bir toplum haline getirmeyi amaçlayan fikir akımıdır. Bu düşüncüyü savunan aydınlara göre Balkan uluslarını ve Anadolu'da yaşayan gayrimüslimlerin devlete bağlılıklarını artırmanın tek yolu Osmanlılıktır.

ÜMMETÇİLİK

Bütün Müslümanların halifenin liderliğinde İslam sancağı altında toplanmasını amaçlayan fikir akımıdır. Osmanlı topraklarının genişliği, farklı inanç ve etnik gruplara mensup nüfusun varlığı nedeniyle bu fikir akımı da dağılmaya çare olamamıştır.

TÜRKÇÜLÜK

Türkçülük akımına göre Anadolu ve Asya Türk topluluklarının bir araya gelmesi devleti kurtaracaktır. Bu fikir devletin farklı uluslardan meydana gelen kozmopolit yapısına bir tepki olarak doğmuştur. Bu düşüncenin en önemli savunucusu ise Ziya Gökalp'tir.

BATICILIK

Batıcılık akımı Avrupa'nın sosyal, siyasi, felsefi görüşlerini alarak Osmanlı Devleti'nin kurtuluşunu amaçlayan fikir akımıdır. Avrupa kültürünü benimsemiş bazı aydınların savunduğu bu akıma göre dağılmayı önlemenin yolu her yönüyle Avrupa toplumunu örnek almaktır.

Verilen fikir akımlarının ortak amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Osmanlı Devleti'ni batıyla bütünleştirmek.
- B) Osmanlı Devleti'ni ulus devlet haline getirmek.
- C) Osmanlı Devleti'nde inanç birliği sağlamak.
- D) Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek.

1	C	21	A
2	B	22	B
3	C	23	C
4	B	24	D
5	D	25	
6	A	26	
7	B	27	
8	D	28	
9	C	29	
10	B	30	
11	B	31	
12	A	32	
13	C	33	
14	B	34	
15	A	35	
16	D	36	
17	A	37	
18	D	38	
19	D	39	
20	D	40	